

Sectoraal comité van het Rijksregister

Beraadslaging RR nr 81/2016 van 19 oktober 2016

Betreft: Machtigingsaanvraag van het Departement Ruimte Vlaanderen ('DRWO') en het Agentschap Informatie Vlaanderen (hierna AIV) houdende toegang tot of mededeling van gegevens door het Rijksregister, meer bepaald het gegeven "aantal inwoners per hoofdverblijfplaats" (met correlatie aan het CRAB¹-adres door AIV) in het kader van de bevoegdheden van DRWO betreffende de opvolging van het gebruik van de Vlaamse Ruimte (RN-MA-2016-192)

Het Sectoraal comité van het Rijksregister, (hierna "het Comité");

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (hierna "WRR");

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 31*bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde Sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*;

Gelet op de aanvraag van het DRWO en AIV ontvangen op 27 juli 2016;

¹ Centraal referentieel adressenbestand.

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken op 6 september 2016;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 19 oktober 2016, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Voor de opvolging van het gebruik van de Vlaamse Ruimte heeft het DRWO nood aan het gegeven “bewonersaantallen² per rijksregisteradres³”, en dit gecorreleerd aan het CRAB-adres door AIV⁴.
2. Hiertoe vragen het DRWO en AIV, hierna de aanvragers, deze machtiging aan.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

3. De aanvragers werden elk reeds gemachtigd om toegang of mededeling te krijgen van informatiegegevens uit het Rijksregister. Voor AIV kan bijvoorbeeld gewezen worden op beraadslaging RR nr. 17/2015 en beraadslaging RR nr. 27/2016. Voor het DRWO kan bijvoorbeeld gewezen worden op beraadslaging RR nr. 28/2012.
4. Het onderzoek van het Comité kan zich er bijgevolg toe beperken na te gaan of:
 - de door de aanvragers nagestreefde doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn in de zin van artikel 4, § 1, 2°, WVP;
 - de gegevens waarvan de mededeling door de aanvragers wordt gevraagd niet overmatig zijn, rekening houdend met het doeleinde.

² De som van het aantal personen die voorkomen in artikel 3, eerste lid, 9° van de WRR (gezinssamenstelling).

³ Enkel voor het Vlaamse grondgebied. Het CRAB is immers de authentieke geografische gegevensbron voor adressen op het grondgebied van het Vlaams Gewest. Bovendien is het DRWO slechts territoriaal bevoegd voor de inwoners van Vlaanderen.

⁴ In de aanvraag wordt nog gesproken van Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV). AGIV werd evenwel ontbonden bij decreet van 15 januari 2016 houdende diverse maatregelen inzake de ontbinding van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen en de oprichting van het Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen. Ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Informatie Vlaanderen, de bepaling van diverse maatregelen voor de ontbinding zonder vereffening van het AGIV, de regeling van de overdracht van de activiteiten en het vermogen van het AGIV aan het agentschap Informatie Vlaanderen en de vaststelling van de werking, het beheer en de boekhouding van het Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen, heeft de oprichting van het Agentschap Informatie Vlaanderen en de inwerkingtreding van het decreet van 15 januari 2016 uitwerking met ingang van 1 januari 2016.

A. DOELEINDE

5. Op grond van de reglementering (artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 *met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie* en het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2011 *houdende wijziging van diverse besluiten wat betreft de opheffing van het agentschap Ruimtelijke Ordening*) is het DRWO belast met volgende reglementaire opdrachten: DRWO moet het kenniscentrum zijn inzake ruimtelijk- en omgevingsbeleid (dus een onderzoeksdoel) en DRWO produceert en communiceert informatie over maatschappelijke tendensen, de impact en effecten van het ruimtelijk- en omgevingsbeleid (dus een publicatiedoel).
6. Het onderzoeksdoel slaat op het berekenen van ruimtelijke & omgevingsindicatoren ter ondersteuning van het ruimtelijk beleid, evenals het uitvoeren van simulaties met het Ruimtemodel Vlaanderen van VITO. Een niet-exhaustieve lijst van indicatoren die DRWO op korte termijn wil berekenen: 'inwonersdichtheid per ha bebouwde ruimte', 'huishoudensdichtheid per ha bebouwde ruimte', 'inwonersdichtheid in de buurt van knooppunten van het openbaar vervoer', 'inwonersdichtheid in de buurt van plekken met een hoog voorzieningenniveau', 'verweving van wonen en werken', 'residentiële gebouwen per ha', 'residentiële vloeroppervlakte'.
7. Het publicatiedoel slaat op het geheel of gedeeltelijk overnemen van voormelde indicatoren in publicaties van DRWO, teneinde het algemeen publiek te informeren over (evoluties in) het ruimtegebruik in Vlaanderen en het leveren van de vereiste beleidsgerichte input inzake het gebruik van de Vlaamse Ruimte;
8. Gezien iedereen baat heeft bij de opvolging van het actueel gebruik van de Vlaamse Ruimte, en een efficiënte en gebalanceerde benutting ervan in de toekomst, is er sprake van een openbaar belang. Inzicht in actueel gebruik van de Vlaamse ruimte, evenals simulatie & planning van toekomstig gebruik kan DRWO niet nauwkeurig doen zonder te beschikken over het 'aantal inwoners per adres'.
9. VITO zal, als verwerker, taken vervullen in het kader van het onderzoeksdoel, in opdracht en ten behoeve van DRWO. VITO ontwikkelt en onderhoudt het 'Ruimtemodel Vlaanderen'. Dit laat toe in functie van diverse parameters, actueel en toekomstig landgebruik te berekenen of te simuleren. De parameters zijn ruimtelijk-expliciete omgevings- en beleidsindicatoren. Het model is cruciaal ter voorbereiding van het Vlaamse ruimtelijke beleid.

10. Voor de hoger vermelde doelen heeft het DRWO nood aan het aantal bewoners per adrespositie. Om dit te bekomen, is het nodig het Rijksregisteradres (met aantal bewoners) aan het CRAB-adres (met geografische positie) te kunnen koppelen.
11. AIV is de beheerder van de authentieke geografische bron voor adressen (CRAB). AIV wenst voor onbepaalde duur ten behoeve van het DRWO het gegeven “aantal inwoners per rijksregisteradres” trimestrieel te kunnen correleren aan het CRAB-adres, zodat het DRWO beschikt over het aantal bewoners per adrespositie voor de voormelde doeleinden.
12. De aanvragers halen verschillende redenen aan om de koppeling tussen het Rijksregisteradres (met aantal bewoners) en het CRAB-adres (met geografische positie) door het AIV te laten leggen: deze koppeling is geen kerntaak van het DRWO, maar is niettemin noodzakelijk: DRWO dient immers een ruimtelijk correct beleid te voeren en dus zijn geografisch correcte adressen noodzakelijk. AIV van zijn kant is net gespecialiseerd in geografische data en als dienstenintegrator de aangewezen partij om deze verzameling, koppeling en ontsluiting op zich te nemen. AIV is inderdaad specialist inzake CRAB-adressen en hun link met Rijksregisteradressen. Aangezien de link tussen Rijksregisteradres en CRAB-adres al aanwezig is in de CRAB-databank, kan de link tussen bewonersaantal en geografische positie door AIV relatief eenvoudig bekomen worden. En deze link is wat het DRWO dus finaal nodig heeft voor haar wettelijke taken.
13. De rechtmatigheid voor het verzamelen en koppelen van die gegevens heeft AIV vanuit zijn rol als dienstenintegrator en vanuit het AIV-decreet van 15 januari 2016.
14. Het Comité is van oordeel dat de doeleinden van de gegevensverwerking in hoofde van het DRWO en in hoofde van het AIV welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn in de zin van artikel 4, § 1, 2°, WVP en de verwerking steunt op artikel 5, eerste lid, c) WVP.
15. De aanvraag vermeldt dat een raamovereenkomst werd afgesloten tussen het DRWO en de onderaannemer VITO NV, welke loopt van 2013 tot en met 2017. Het Comité wijst erop dat, op het vlak van gegevensbescherming, dit contract ten minste de clausules waarvan sprake in artikel 16 WVP moet bevatten.

B. PROPORTIONALITEIT

B.1. Ten overstaan van de gegevens

16. DRWO heeft het gegeven “aantal inwoners per adres” nodig, dit gecorreleerd aan het CRAB adres. Hiertoe zal AIV het aantal personen tellen binnen 'samenstelling van het gezin' en de 'hoofdverblijfplaats' uit het Rijksregister correleren met het CRAB-adres. Meer detail is niet nodig.
17. DRWO engageert zich om indicatoren waar deze dataset met inwonersaantallen in verwerkt zit, enkel te publiceren met een informatie-resolutie 'per hectare' (of minder fijn). DRWO zal met andere woorden geen informatie publiceren waarin deze dataset verwerkt zit die niet minstens geaggregeerd werd tot op het niveau van 1 ha. DRWO benadrukt dat het gevraagde gegeven - d.i. 'samenstelling van het gezin' uit het Rijksregister, gecombineerd met het geografische adres uit CRAB – verder niet wordt gecombineerd met enig persoonlijk gegeven (zoals naam, geslacht, geboortedatum). Bovendien is het gevraagde gegeven een input voor bovenstaande doeleinden, die in enkelvoudige vorm nooit rechtstreeks wordt gepubliceerd; noch het eindresultaat kan zijn van een statistische berekening. Zowel gepubliceerde waarden, als indicatoren en statistieken, betreffen uitsluitend geaggregeerde data.
18. Het Comité is van oordeel dat deze koppeling, ten behoeve van het DRWO, in het licht van de nagestreefde doeleinden van het DRWO en in het licht van de wettelijke opdracht van AIV, toereikend, ter zake dienend en niet overmatig is (artikel 4, § 1, 3°, WVP).

B.2. Ten overstaan van de frequentie van de mededeling en de duur van de machtiging

19. Er wordt een trimestriële mededeling van het gegeven “aantal inwoners per hoofdverblijfplaats” gevraagd. Teneinde een relevant ruimtelijk en omgevingsbeleid - en aanverwant onderzoek - te kunnen uitvoeren, wenst DRWO te beschikken over voldoende actuele gegevens. Immers, het gebruik van de Vlaamse ruimte evolueert snel. AIV verkrijgt elke 3 maanden een update van het Rijkregister in functie van het onderhoud van CRAB. DRWO wenst met diezelfde frequentie een update van de gevraagde dataset te bekomen van AIV.
20. Het bereiken van de hoger vermelde doeleinden behoort tot het continue kerntakenpakket van het DRWO. Zowel het DRWO als het AIV dienen hun taken uit te voeren tot deze bij wetswijziging gewijzigd of stopgezet worden. Het DRWO is niet in staat om zelf de correlatie van het gegeven 'aantal personen per adres' te correleren aan het CRAB-adres en zal hiervoor dus blijvend op AIV moeten beroep doen om dit uit te voeren. De studies en publicaties uitgevoerd door het DRWO

moeten tevens op regelmatige basis opnieuw uitgevoerd worden om rekening te houden met gewijzigde inzichten en meer actuele data.

21. Het Comité is van oordeel dat een trimestriële frequentie van mededeling en een onbepaalde duur van de machtiging gepast is in het licht van artikel 4, § 1, 3°, WVP.

B.3. Ten overstaan van de bewaringstermijn

22. Volgens de aanvraag is het AIV die de gegevens 'samenstelling van het gezin' en 'hoofdverblijfplaats' krijgt van het Rijksregister en ze vervolgens ter beschikking stelt – na verwerking – aan het DRWO. Deze gegevens worden dus niet bewaard door DRWO, gezien DRWO die gegevens sowieso niet rechtstreeks ontvangt. AIV zal deze gegevens wissen na de berekening van het 'aantal inwoners per adres'. DRWO wenst wel het 'aantal inwoners per adres' te bewaren, teneinde indicatoren te berekenen die historische evoluties duiden.
23. Het Comité stelt vast dat de retentie van de gegevens in hoofde van AIV slechts aanvaardbaar is in het licht van artikel 4, § 1, 5°, WVP tot zolang de correlatie ten behoeve van het DRWO niet werd gelegd. De bewaring van de correlatie door DRWO (niet de achterliggende gegevens die immers niet worden ontvangen) stelt geen probleem in het licht van artikel 4, § 1, 5°, WVP.

B.4. Intern gebruik en/ of mededeling aan derden

24. Uit de aanvraag blijkt dat het gebruik van de gevraagde informatie door de aanvragers intern geschiedt. Er gebeurt geen mededeling aan derden. Gezien VITO NV optreedt als verwerker voor het DRWO, is VITO NV geen derde t.o.v. het DRWO. De gevraagde gegevens worden o.a. verwerkt ter rapportering. De rapporten die door het DRWO worden verspreid bevatten enkel aggregaten.

C. BEVEILIGING

C.1. Consulent inzake informatiebeveiliging

25. Uit de door de aanvragers meegedeelde evaluatievragenlijst voor de kandidaat-beveiligingsconsulent, blijkt dat zij beschikken over een beveiligingsconsulent, zoals voorgeschreven door artikel 10 WRR.
26. Het Comité heeft er akte van genomen.

C.2. Informatiebeveiligingsbeleid

27. Uit de door de aanvragers meegedeelde conformiteitsverklaring inzake het informatiebeveiligingssysteem, blijkt dat zij beschikken over een informatiebeveiligingsbeleid.

28. Het Comité heeft er akte van genomen.

C.3. Personen die toegang hebben tot de informatiegegevens en lijst van deze personen

29. Volgens de aanvraag zal de meegedeelde informatie enkel intern toegankelijk zijn voor de bevoegde personen binnen de aanvragers.

30. De aanvragers moeten, zoals voorgeschreven door artikel 12 WRR, een lijst opstellen waarop de personen vermeld worden die toegang hebben tot de meegedeelde rijksregistergegevens of het gebruiken. Deze lijst zal voortdurend geactualiseerd en ter beschikking van het Comité gehouden worden.

31. De personen die op deze lijst worden opgenomen moeten daarenboven een verklaring ondertekenen waarin zij zich ertoe verbinden de veiligheid en het vertrouwelijk karakter van de informatiegegevens, te bewaren.

OM DEZE REDENEN,

Het Comité

1° machtigt AIV, om onder de voorwaarden uiteengezet in de beraadslaging voor het doeleinde vermeld onder punt A voor onbepaalde duur trimestrieel het gegeven “aantal inwoners per hoofdverblijfplaats” te correleren aan het CRAB-adres ten behoeve van het Departement Ruimte Vlaanderen;

2° bepaalt dat indien op een later tijdstip een wijziging wordt aangebracht aan de organisatie van de informatieveiligheid die een impact kan hebben op de antwoorden die met het veiligheidsformulier aan het Comité werden verstrekt (aanstelling van een consultant inzake informatieveiligheid en antwoorden op de vragen m.b.t. de organisatie van de veiligheid), de aanvragers een nieuwe vragenlijst i.v.m. de stand van de informatieveiligheid naar waarheid moeten invullen en aan het

Comité moeten bezorgen. Het Comité meldt de ontvangst ervan en behoudt het recht om daarop later eventueel te reageren;

3° bepaalt dat wanneer het Comité de aanvragers een vragenlijst betreffende de informatieveiligheid stuurt, deze laatsten die vragenlijst waarheidsgetrouw moeten invullen en terugsturen aan het Comité. Die laatste zal de ontvangst bevestigen en hierop reageren indien hiertoe aanleiding bestaat.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Mireille Salmon